

”Produktivitet” ett ord som lätt kan misstolkas – Svar till Erik Ruist

HARALD EDQUIST

I min artikel ”Hur länge förblir IKT avgörande för svensk produktivitetstillväxling?” i *Ekonomisk Debatt* 1, 2009 använder jag mig av tillväxtbokföringsmetoden för att analysera produktivitetstillväxten i den svenska ekonomin. Resultaten visar att givet den metod som används så var närmare 50 procent av arbetsproduktivitetstillväxten i Sverige under andra halvan av 1990-talet hänförlig till IKT. Erik Ruist är, i sin replik i *Ekonomisk Debatt* 3, 2009, kritisk till mina slutsatser baserade på tillväxtbokföringsmetoden.

Tillväxtbokföring är en metod för att dekomponera förändringen i förädlingsvärde, och därmed också förändringen i produktivitet, i olika beståndsdelar. Produktiviteten delas med hjälp av tillväxtbokföringsmetoden upp i en del som följer av mer och bättre produktionsfaktorer och en del som följer av andra faktorer som teknologisk utveckling och förbättrad arbetsorganisation (den sistnämnda kallas för total faktorproduktivitet, TFP, och mäts som en residual). Tillväxtbokföring förklarar däremot inte produktivitetens underlig-

gande drivkrafter. Det man beräknar är helt enkelt bidrag till produktivitetstillväxten. I detta är Ruist och jag helt överens (SOU 2008; Barro 1999).

Det Ruist däremot tycker är felaktigt är formuleringen ”Produktivitetstillväxten i den svenska och amerikanska ekonomin har under 2000-talet således främst drivits av TFP-tillväxt” (s 37–38). ”Produktivitetstillväxten” kan mätas som förändringen i arbetsproduktivitet eller TFP och syftar alltså inte enbart på arbetsproduktivitet, vilket Ruist antar. Min poäng är att 1995–2000 utgjorde TFP 29 respektive 27 procent av den årliga arbetsproduktivitetstillväxten i Sverige och USA, medan motsvarande siffror för 2000–05 var 55 respektive 60 procent. TFP-tillväxten ökade alltså mer än arbetsproduktivitetstillväxten i relativa termer. Jag erkänner gärna att innebörden av ”produktivitetstillväxten” i meningen ovan lätt kan misstolkas.

REFERENSER

- Barro, R (1999), ”Notes on Growth Accounting”, *Journal of Economic Growth*, årg 4, s 119–137.
- Edquist, H (2009), ”Hur länge blir IKT avgörande för svensk produktivitetstillväxling?”, *Ekonomisk Debatt*, årg 37, nr 1, s 31–40.
- Ruist, E (2009), ”Datorer och produktivitet”, *Ekonomisk Debatt*, årg 37, nr 3, s 85–88.
- SOU (2008), ”Timmars, kapital och teknologi – vad betyder mest?”, Bilaga 6 till Långtidsutredningen 2008, Finansdepartementet, Stockholm.

REPLIK

Harald Edquist är ekonomie doktor i ekonomisk historia och verksam vid Institutet för Näringslivsforskning (IFN). Han bedriver forskning om produktivitet och tillväxt. Harald.Edquist@ifn.se